

Q&A – Salgsprosessen i Øvre Eiker Energi

Dette dokumentet er utarbeidet av Øvre Eiker Energi og Ringeriks-Kraft i fellesskap.

0	SALGSPROSESSEN	4
0.1	Hvorfor har det blitt startet en salgsprosess i Øvre Eiker Energi?	4
0.2	Hvem styrer salgsprosessen i Øvre Eiker Energi?	4
0.3	Har alle budgivere blitt behandlet likt?	5
0.4	Hvorfor har det vært så stor grad av hemmelighet i denne prosessen?	5
0.5	Hvorfor er Ringeriks-Kraft interessert i å kjøpe Øvre Eiker Energi?	5
0.6	Hva er Ringeriks-Kraft sitt inntrykk av salgsprosessen?	6
0.7	Hvorfor mener eierkommunene til Ringeriks-Kraft at det er lurt å investere i andre energikonsern, mens politikere i Øvre Eiker mener det er riktig å selge?	6
0.8	Er det ikke lurere å vente med å selge siden det er så mye som skjer i kraftmarkedet og at verdien av selskaper som Øvre Eiker Energi kan stige?	6
0.9	Hvordan vil selskapsstrukturen bli i framtida ved et salg til Ringeriks-kraft?	7
0.10	Er det lagt inn i intensjonsavtalen med Ringeriks-Kraft at det skal bli lavere nettleie, og at lokalsamfunnet ikke skal få økte kostnader ved et salg av Øvre Eiker Energi?	7
0.11	Må Øvre Eiker kommune selge alt eller ingenting?	8
0.12	Kan Øvre Eiker kommune få oppgjør i aksjer fremfor kontanter ved et salg?	8
0.13	Er det rasjonelt å ikke selge Øvre Eiker Energi?	8
1	ARBEIDSPLASSE, LOKAL TILSTEDEVÆRELSE OG DRIFT	9
1.1	Vil lokal kompetanse forsvinne?	9
1.2	Vil lokale arbeidsplasser bli borte?	9
1.3	Vil det kunne bli noen stordriftsfordeler med tanke på at Ringeriks-Kraft og Øvre Eiker Energi bruker ulike strømmålersystemer? (Kamstrup VS Aidon)	9
1.4	Vil det bli etablert en egen entreprenørvirksomhet i Øvre Eiker?	9

2	KUNDEOPPLEVELSE OG LOKALSAMFUNNET	10
2.1	Vil et salg til Ringeriks-Kraft gi økt nettleie?	10
2.2	Nettet i Øvre Eiker blir ofte trukket fram som pålitelig og veldrevet, med lave avbruddskostnader. Hvorfor skal selskapet selges til et kraftkonsern med høyere avbruddskostnader, og dermed risikere dårligere leveranse av strøm i Øvre Eiker?	10
2.3	Vil beredskapen bli svekket hvis Øvre Eiker Energi blir solgt?	10
2.4	Blir sponsorinntektene som Øvre Eiker Energi har bidratt med lokalt borte?	10
2.5	Er det slik at innbyggerne i Øvre Eiker må betale kjøpesummen over tid?	10
2.6	Vil Ringeriks-Kraft videreutvikle virksomheten i Øvre Eiker Energi?	11
2.7	Hva er Ringeriks-Krafts finansielle evne?	11
2.8	Vil varemerket Øvre Eiker og navnet Øvre Eiker Energi forsvinne?	12
2.9	Vil lokalkontoret i Øvre Eiker bli lagt ned?	12
2.10	Hva skjer med fibersatsingen i Øvre Eiker?	12
3	KOMMUNENS ØKONOMI	12
3.1	Vil Øvre Eiker kommune få økte kostnader for drift av kommunens egen infrastruktur, gatelys og lignende tjenester etter et salg?	12
3.2	Hvordan påvirker et salg samfunnsregnskapet for Øvre Eier Energi?	13
3.3	Med morgendagens løsninger, som f.eks. smarthusteknologi - er det ikke lurt å sitte i førersetet og ta kontroll over utviklingen selv istedenfor å selge?	13
3.4	Hvorfor vurderer kommunen å selge et selskap som sikrer inntekter til evig tid?	13
3.5	På Paretos årlige energikonferanse 12. januar i år fortalte MK Online at kraftkontraktene i Norden er kraftig underpriset og vil øke med 20 euro/MWh i løpet av 2020-årene. Hvorfor skal ØEK selge ØEE nå, når prognoser viser at prisene vil ta seg opp i årene som kommer?	14
3.6	Aksjefond, selv med lav risiko, går jo opp og ned. Hvordan kan noen være så sikre på at det gir bedre avkastning enn utbytte fra Øvre Eiker Energi?	14
4	DE ANSATTE	14
4.1	Vil kjøpet medføre oppsigelser eller nedbemanning?	14

4.2 Vil kompetanse og videreutvikling for de ansatte bli ivaretatt? _____	14
4.3 Vil kjøpet medføre endrede arbeidsvilkår? _____	15

0 Salgsprosessen

0.1 Hvorfor har det blitt startet en salgsprosess i Øvre Eiker Energi?

Øvre Eiker er en kommune med økende folketall, noe som blant annet øker behovet for å forbedre og utvide det kommunale tjenestetilbudet, herunder bygge nye skoler, utvide helsetilbud og liknende. Øvre Eiker kommune har et tydelig behov for kapital til å finansiere nødvendige investeringer. Kommunens politiske og administrative ledelse gjennomgår jevnlig hvilke muligheter man har til å frigjøre kapital som kan brukes på en best mulig måte for innbyggerne. I denne sammenheng er også eierskapet til Øvre Eiker Energi blitt vurdert.

Samtidig er kraftsektoren i endring, med konsekvenser for forventet kraftpris, og rammebetingelser for små nettselskaper og aktører som driver omsetning av strøm.

Kommunestyret vedtok i desember 2016 at rådmannen skulle klargjøre for et salg av 49,5% av aksjene i Øvre Eiker Energi, og starte en prosess for å skaffe et godt grunnlag for å beslutte hva som er den økonomisk mest fordelaktige løsningen for Øvre Eiker kommune som eier.

Etter et utredningsarbeid vedtok kommunestyret i juni 2017 å starte en salgsprosess for alle selskapene i Øvre Eiker Energi-konsernet, med unntak av kraftproduksjon.

I september 2017 besluttet Eierutvalget i kommunen (som har samme sammensetning som Formannskapet) å også inkludere kraftproduksjon i salgsprosessen. Videreføring av salgsprosessen inkludert kraftproduksjon ble vedtatt av Kommunestyret i desember 2017. På bakgrunn av en anbefaling fra styret i Øvre Eiker Energi forventes det at politikerne tar stilling til en endelig løsning for eierskapet i Øvre Eiker Energi i løpet av 1.kvartal 2018.

0.2 Hvem styrer salgsprosessen i Øvre Eiker Energi?

Salgsprosessen styres av kommunestyret. Men Kommunestyret har delegert oppfølging av salgsprosessen til Eierutvalget, noe som er i henhold til normal praksis.

Kommunestyret har vedtatt at det er styret i Øvre Eiker Energi som gjennomfører salgsprosessen i henhold til de føringene som gis fra Eierutvalget og Kommunestyret. Det er styrets ansvar at salgsprosessen gjennomføres på en ryddig og profesjonell måte, og at budgiverne behandles likt og får samme, relevant informasjon.

Styret i Øvre Eiker Energi har engasjert Kvale Advokatfirma og DHT Corporate Services til å bistå i prosessen og for å ivareta selskapets og kommunens interesser. Begge aktørene har omfattende erfaring fra transaksjonsprosesser og har god kunnskap om energimarkedet.

I tillegg har kommunen engasjert rådgivingselskapet Adapt Consulting, som har spesialisert seg på kraftbransjen, og Hjort Advokatfirma DA. Adapt har gitt kommunen sine vurderinger rundt kraftsektoren og framtidsutsiktene for de ulike virksomhetsområdene i Øvre Eiker Energi-konsernet.

Kommunens administrative ledelse mener at kommunen har sikret seg kvalifiserte rådgivere for å bidra til at Kommunestyret kan treffe den beslutning som tjener kommunens innbyggere best.

0.3 Har alle budgivere blitt behandlet likt?

Ja, alle budgivere på ulike deler av Øvre Eiker Energi-konsernet har blitt behandlet likt. Det har gjennom hele prosessen vært et tungt fokus på ryddighet og likebehandling. Det har blitt utarbeidet detaljerte prosessbrev til budgiverne som beskriver hvordan salgsprosessen ville bli gjennomført. Kommunens rådgivere bekrefter at prosessen har fulgt disse forutsetningene til punkt og prikke.

Alle interessenter har signert en taushetserklæring for å få tilgang til informasjon om salgsprosessen og til prospekt. Alle budgivere har gitt sine bud under forutsetning om at budene behandles konfidensielt. For å øke bevisstheten rundt at sensitiv informasjon ikke må komme budgiverne eller uvedkommende i hende, har Eierutvalget, i forbindelse med gjennomgang av budene, blitt bedt om å signere en taushetserklæring. I desember 2017 ble også representantene i kommunestyret bedt om signere en taushetserklæring.

At salgsprosessen har vært god og ryddig kan bekreftes av aktuelle budgivere.

0.4 Hvorfor har det vært så stor grad av hemmelighold i denne prosessen?

Salgsprosessen har vært unntatt offentlighet for å sikre at budgiverne blir likebehandlet og har samme informasjon, samtidig som de vurderingene Øvre Eiker kommune gjør som eier og selger ikke skal gjøres kjent for budgiverne.

Eierutvalget har i henhold til Kommunestyrets vedtak hatt full informasjon gjennom hele salgsprosessen. I forbindelse med Kommunestyrets behandling av en endelig anbefaling fra styret i Øvre Eiker Energi gjøres all vesentlig informasjon også tilgjengelig for Kommunestyret.

Kommunen har i tillegg valgt å offentliggjøre vesentlig informasjon vedrørende salgsprosessen, ettersom prosessen nå har kommet så langt. Informasjon som Kommunen ikke har anledning til å offentliggjøre nå knytter seg i hovedsak til:

- selgers vurderinger som budgivere ikke skal ha innsikt i
- informasjon om hvem som har vært budgivere
- innsikt i dialog med budgivere
- detaljert informasjon om bud og verdier på ulike forretningsområder
- intensjonsavtale mellom Øvre Eiker kommune og Ringeriks-Kraft AS

Ringeriks-Kraft har ikke noe ønske om hemmelighold rundt prosessen, utover det partene av konkurransemessige årsaker ikke kan være helt åpne om. Det har vært full åpenhet om alle sider av prosessen og avtalen overfor Eierutvalget, som består av de samme lokalpolitikere som sitter i Formannskapet i Øvre Eiker. Ringeriks-kraft tar på alvor at flere opplever at det har vært en lukket prosess. Framover vil Ringeriks-Kraft, sammen med Øvre Eiker kommune, strekke seg så langt det er mulig for at alle skal få all informasjon og svar på spørsmål de måtte ha.

0.5 Hvorfor er Ringeriks-Kraft interessert i å kjøpe Øvre Eiker Energi?

Ringeriks-Kraft har nådd en størrelse som gir økte muligheter for kostnadseffektiv drift. Selskapet har derfor ingen strategi for å måtte vokse, og jobber ikke aktivt for å påvirke andre eiere om å selge eller å fusjonere. Ringeriks-Kraft vil selvsagt vurdere kjøp eller fusjon når andre tar kontakt. Spesielt vil man vurdere selskaper som ligner Ringeriks-Kraft i strategi,

størrelse, struktur, og som kan løfte hverandre. Ringeriks-Kraft mener at selskapet, sammen med Øvre Eiker Energi, vil gi en god regional løsning med langsiktige, offentlige eiere som har et engasjement for utvikling i lokalsamfunnene i vår region. Som kjøper garanterer Ringeriks-Kraft god lokal tilstedeværelse, kundeservice og arbeidsplasser. Dette vil gi mulighet til å satse for framtida i regionen ved å bygge opp teknologi, kunnskap og kapital til å satse. Ringeriks-Kraft legger stor vekt på å forvalte "arvesølvet" til det beste for hele regionen. Blant annet vil salget gi en lavere nettleie for innbyggerne i Øvre Eiker.

0.6 Hva er Ringeriks-Kraft sitt inntrykk av salgsprosessen?

Ringeriks-Kraft opplever at Øvre Eiker kommune har kjørt en ryddig og ordentlig salgsprosess.

Kommunens ledelse, Øvre Eiker Energi og Ringeriks-Kraft tar på alvor at flere opplever at det har vært en lukket prosess. Øvre Eiker kommune vil framover være så åpne som mulig, og Ringeriks-Kraft har bekreftet at de framover vil strekke seg langt for at alle skal få all informasjon og svar på spørsmål de måtte ha. Ringeriks-Kraft er på kort varsel klar til å møte representanter fra Eierutvalg og Kommunestyre for en nærmere gjennomgang av Ringeriks-Kraft og selskapets tanker rundt salgsprosessen.

0.7 Hvorfor mener eierkommunene til Ringeriks-Kraft at det er lurt å investere i andre energikonsern, mens politikere i Øvre Eiker mener det er riktig å selge?

Norske myndigheter har en klar målsetning om å legge til rette for større, mer robuste og mer effektive nettselskaper. Dette vil gi lavere nettleie til forbrukerne og økt leveringssikkerhet. Rammebetingelsene for små aktører, som Øvre Eiker Nett, er forventet å bli stadig strammere.

Eierne i Ringeriks-Kraft har en strategi om å utvikle en bærekraftig virksomhet med energi som kjerne. Kjøpet av Øvre Eiker Energi vil med de betingelsene som ligger til grunn gi en akseptabel avkastning, samtidig som en vekst i Ringeriks-Kraft vil styrke selskapets evne til å løse oppgavene på hjemmebane (se også avsnitt *Vil lokale arbeidsplasser bli borte*—det som er bra for Øvre Eiker Energi - vekst lokalt - er også bra for Ringeriks-Kraft).

Eierne i Ringeriks-Kraft har ingen formening om det er riktig for Øvre Eiker kommune å selge, men kan kommentere at Ringerike og Hole i 2014 valgte å selge 15% av Ringeriks-Kraft til KLP, blant annet for å sikre selskapets soliditet og evnen til å løse framtidige oppgaver. Salget bidrar til at Ringeriks-Kraft nå er i posisjon til å kjøpe Øvre Eiker Energi. Lokalt eierskap er ikke nødvendig for å utvikle næringsvirksomhet lokalt.

Strategi, behov, vilje og evne til å bære risiko, tidshorisont, synergier og stordriftsfordeler er forhold som kan gjøre at det for noen er fornuftig å kjøpe et selskap som det for andre er fornuftig å selge.

0.8 Er det ikke lurere å vente med å selge siden det er så mye som skjer i kraftmarkedet og at verdien av selskaper som Øvre Eiker Energi kan stige?

Dette er noe som Eierutvalget i Øvre Eiker har vurdert og som Kommunestyret skal ta endelig stilling til.

Kraftsektoren opplever noen usikkerheter som over tid kan gjøre «arvesølvet» mindre lønnsomt hvis man som selskap ikke står rustet til framtidige forandringer. Det som er viktig i denne situasjon er at eierne og selskapet er bevisst på å sikre seg den kompetanse, teknologi og kapital som er nødvendig for å kunne takle både opp- og nedturer. Samtidig vil

rammebetingelsene for små nettselskaper bli tøffere og forventet avkastning bli lavere. Videre er administrasjonskostnader en utfordring for små aktører.

Noen av de faktorene som skaper usikkerhet i dette markedet og medfører at verdien på selskaper kan gå ned er:

- Nett og infrastruktur: Kostnad ved ikke levert energi (KILE), NVE-renten, kundeutflagging fra nett, teknologi, investeringer, reguleringsmodell
- Strømmarkedet; Priser, forretningsmodeller, konkurranse, system, teknologi
- Kraftproduksjon: Kraftpriser, teknologi, kompetanse, investeringer
- Fiber: Teknologi, konkurranse, priser, forretningsmodell.

Gjennom budprosessen har Øvre Eiker kommune fått inn meget gode bud på de ulike selskapene i Øvre Eiker Energi-konsernet. Bransjen står foran en strukturendring med sammenslåinger og oppkjøp for å skape større og mer effektive aktører, som på en bedre måte kan takle de usikkerhetene som ligger foran oss. Når sammenslåingene er i gang blir normalt alternativene og interessentene færre, og betalingsviljen går ned. Det er ikke gitt at den merverdien som kommunen nå har fått fram gjennom budprosessen vil vedvare.

0.9 Hvordan vil selskapsstrukturen bli i framtida ved et salg til Ringeriks-kraft?

Ringeriks-Kraft vil satse i Øvre Eiker og legger stor vekt på å sikre arbeidsplasser og aktivitet lokalt. Lokal tilstedeværelse og kundeservice er viktig for oss. For å vise tydelig framtidig aktivitetsnivå og tilstedeværelse i Hokksund, vil partene diskutere og innta i Aksjekjøpsavtalen en skisse til framtidig selskapsstruktur fra gjennomføringsdato. Denne vil beskrive hvordan integrering av virksomhetsområder og ansatte er tenkt gjennomført.

0.10 Er det lagt inn i intensjonsavtalen med Ringeriks-Kraft at det skal bli lavere nettleie, og at lokalsamfunnet ikke skal få økte kostnader ved et salg av Øvre Eiker Energi?

Nettleien i Øvre Eiker er i dag 34,2 øre/kWh (beregnet på en gjennomsnittskunde med 16 000 kWh/år). I Ringeriks-Kraft er tilsvarende nettleie 32,0 øre/kWh. Tallene er eks.mva og forbruksavgift. Ved en sammenslåing av områdene vil nettleien i Øvre Eiker gå ned. Målet er også å finne mer effektive måter å løse oppgaver på, som vil gjøre at nettleien kan gå ytterligere ned.

Ringeriks-Kraft har inngått avtale om oppbygging av datasenter. Det er forutsatt en gradvis opptrapping fram mot sommeren. Dette gir grunnlag for å redusere nettleien med ca. 4 øre/kWh i Ringerike. Nedtrappingen i nettleien vil bli gjennomført fra 1. august 2018.

For Øvre Eiker Nett har Ringeriks-Kraft varslet at det for 2019 vil bli en reduksjon i nettleien til husholdninger på 6 øre/ kWh eks mva dersom nettene slås sammen.

Hvilken nettleie et selskap kan ta er strengt regulert av myndigheten ved NVE. Inntekten bestemmes blant annet av hvor mye som er investert i nettet og hvor effektivt man driver. En sammenslåing vil gi grunnlag for reduksjon i nettleien, men en eventuell økning i kostnadene til overliggende nett kan motvirke denne reduksjonen.

0.11 [Må Øvre Eiker kommune selge alt eller ingenting?](#)

Nei. Kommunestyret i Øvre Eiker har gitt styret i Øvre Eiker Energi i oppdrag å framforhandle en salgsavtale som anbefaling for endelig beslutning i Kommunestyret. Men Kommunestyret vil beslutte den løsningen som politikerne mener er best for Øvre Eiker kommune. Både Øvre Eiker Energi og Ringeriks-kraft vil derfor søke å legge til rette for at det er tilstrekkelig fleksibilitet i forhandlingene til at den beslutningen Kommunestyret kommer fram til kan gjennomføres. Helt eller delvis oppgjør i aksjer eller delsalg kan være mulige alternativer dersom politikerne ønsker dette.

0.12 [Kan Øvre Eiker kommune få oppgjør i aksjer fremfor kontanter ved et salg?](#)

Temaet har vært diskutert i Eierutvalget. Vesentlige faktorer som ble belyst fra kommunens og Øvre Eiker Energis rådgivere var blant annet konsekvens for prosess, fastsettelse av bytteforhold mellom kjøper og selger, forventet utbytte, eierandel og innflytelse, lokalt eierskap, og mulighet for videresalg av eierandel.

Gjennom oppgjør i aksjer, eventuelt også delsalg, kan Øvre Eiker bevare eierskap til deler av Øvre Eiker Energi-konsernet, eller bli deleier i et større regionalt kraftkonsern.

Ringeriks-Kraft er åpen for å diskutere slike løsninger.

0.13 [Er det rasjonelt å ikke selge Øvre Eiker Energi?](#)

Ingen kan spå inn i framtida. Videre eierskap kan gi en høyere avkastning enn det selskapet med dagens informasjon kan forventes å skape, og kanskje også høyere avkastning enn en alternativ plassering av en kjøpesum. Se forøvrig punkt 0.8 og 3.4.

Det kan være at Øvre Eiker Nett på egenhånd kan få til en høyere beredskap og leveringssikkerhet enn det man kan få til med Øvre Eiker Nett og Ringeriks-Kraft som en større, regional aktør. Se forøvrig punkt 2.3.

Øvre Eiker Energi har alltid vært under kommunens kontroll, og ved å ikke selge vil Kommunen fortsatt ha kontroll og innflytelse gjennom at kommunen har alle stemmene i generalforsamlingen i morselskapet Øvre Eiker Energi AS og kan utpeke eierens styrerepresentanter i dette selskapet.

Kommunens innflytelse som eier kan gjøre at Øvre Eiker Energi-konsernet kan brukes som et verktøy for å nå politiske målsetninger, i den grad dette er mulig. Dette kan for eksempel være utbygging av fibernett som rent finansielt ikke er lønnsomt. Alternativt kan kommunen sikre slik utbygging ved å betale en aktør for å gjøre det. En økt satsing på for eksempel beredskap er mulig, men vil medføre økt nettleie og lavere avkastning fra nettvirksomheten. For å gjennomføre tiltak som ikke er forretningsmessig lønnsomme må Øvre Eiker Energi-konsernet ha økt tilgang til kapital.

Merk at myndighetene gjennom nye rammebetingelser, herunder selskapsmessig og funksjonelt skille, legger opp til at nettselskapene skal driftes ut fra det beste for kundene som en helhet og i minst mulig grad skal påvirkes av eier. Saken om funksjonelt skille skal opp på nytt i Stortinget i midten av mars 2018. Adapt Consulting påpeker at selv om funksjonelt skille ikke blir innført, vil myndighetene sørge for at det innen nettvirksomhet blir færre og større enheter.

Ved salg vil ikke kommunen ha en direkte eksponering mot egneid virksomhet innen kraftproduksjon, nett, strømsalg og fiber, utover kommunens eierskap i Vardar.

Ved for eksempel delvis oppgjør i aksjer kan kommunen realisere verdier og samtidig opprettholde en grad av eierskap og innflytelse.

1 Arbeidsplasser, lokal tilstedeværelse og drift

1.1 Vil lokal kompetanse forsvinne?

Ringeriks-Kraft har ingen planer om å legge ned lokale arbeidsplasser eller legge ned lokale kontorer. En viktig del i budet fra Ringeriks-Kraft er å dyrke det lokale, og å jobbe for å utvikle lokasjoner der lokal kompetanse finnes.

Lokal kunnskap og tilstedeværelse er viktig for Ringeriks-Kraft og vil bli prioritert. Ringeriks-Kraft har flere gode eksempler på akkurat det, der de har beholdt eksisterende lokasjoner og arbeidsplasser og i tillegg satset på vekst og utvikling. Nettservice Hadeland har vokst fra 19 ansatte i Roa ved oppkjøpet i 2013, til 43 ansatte fordelt på Roa og Maura i dag. Tilsvarende har Nettservice Drammen økt fra 28 til 34 ansatte på ett år. Kun seks måneder etter fusjonen med Valdres Energi, har antall ansatte på Fagernes økt fra fire til fem.

1.2 Vil lokale arbeidsplasser bli borte?

Lokal tilstedeværelse, bevaring og utvikling av kompetansemiljø og arbeidsplasser i Øvre Eiker er tungt prioritert i forhandlingene om salg. Ringeriks-Kraft har understreket i sitt bud at dette er prioriterte fokusområder, og det er viktig for dem å være tilstede lokalt og beholde viktig kompetanse i Øvre Eiker.

Nettvirksomheten til Øvre Eiker Energi inneholder både rene netteieroppgaver og entreprenørtjenester. Det vil bli etablert en egen entreprenøravdeling i Øvre Eiker tilknyttet Nettservice Ringerike eller Nettservice Drammen (i Lier). Denne avdelingen vil bygges opp til å betjene markedet mot Modum, Drammen, Numedalen og Nordre Vestfold. Dette vil gi flere arbeidsplasser i Øvre Eiker.

1.3 Vil det kunne bli noen stordriftsfordeler med tanke på at Ringeriks-Kraft og Øvre Eiker Energi bruker ulike strømmålersystemer? (Kamstrup VS Aidon)

Det er veldig like systemer hva kommunikasjon angår, og organisasjonen vil kunne håndtere begge systemene på en god måte. Det er liten kostnadsforskjell i å drive ett eller to systemer parallelt, slik at det blir omtrent samme effekt som om det hadde vært like systemer, og det er mulighet for stordriftsfordeler.

1.4 Vil det bli etablert en egen entreprenørvirksomhet i Øvre Eiker?

Ringeriks-Kraft vil etablere en permanent entreprenørvirksomhet i Øvre Eiker for å være posisjonert til å betjene markedene mot bl.a. Glitre Energi, ØEN, energiverkene i Numedal og Midtkraft og for å betjene et voksende belysningsmarked. Dette vil gi flere arbeidsplasser i Øvre Eiker.

2 Kundeopplevelse og lokalsamfunnet

2.1 Vil et salg til Ringeriks-Kraft gi økt nettleie?

Ved et salg til Ringeriks-kraft vil nettleia i Øvre Eiker gå ned. Se punkt 1.10 om nettleie.

2.2 Nettet i Øvre Eiker blir ofte trukket fram som pålitelig og veldrevet, med lave avbruddskostnader. Hvorfor skal selskapet selges til et kraftkonsern med høyere avbruddskostnader, og dermed risikere dårligere leveranse av strøm i Øvre Eiker?

Øvre Eiker Energi er et veldrevet selskap, og dette er noe Ringeriks-Kraft også har lagt vekt på i sitt bud. Ringeriks-Kraft er ydmyk i forhold til kompetansen og den lokale kunnskapen de ansatte i Øvre Eiker Nett besitter om sitt eget nett. Ringeriks-Kraft vil beholde og videreutvikle denne kompetansen, og vil også lære av beste praksis der Øvre Eiker Energi er sterke. Samtidig ønsker Ringeriks-Kraft å bidra med strategier, systemer og teknologi som kan være med på å styrke videre utvikling, for å sikre god kvalitet og forsyningssikkerhet, kundetilfredshet, effektivitet og rimeligst mulig nettleie. Målet er å sammen finne de gode løsningene, og lære av hverandre for å bli enda bedre, veldrevet og pålitelig.

2.3 Vil beredskapen bli svekket hvis Øvre Eiker Energi blir solgt?

Ringeriks-Kraft garanterer at de vil opprettholde beredskapen på minimum dagens nivå ved et kjøp, og selskapet setter lokal kunnskap, tilstedeværelse og beredskap for kundene høyt. Ringeriks-Kraft vil beholde dagens ansatte og disse vil være kjernen i driften av nettet framover. Dette betyr at lokalkunnskapen beholdes, og Ringeriks-Kraft vil også lære av beste praksis der Øvre Eiker Energi er sterke.

Kvaliteten i nettet er avhengig av måten det er bygd på (luftlinjer vs kabel, nytt vs gammelt, ryddebelt i skog osv.), vedlikeholdet (skogrydding, brytervedlikehold osv.) og beredskap, det vil si måten å håndtere feil på, fjernstyring, organisering og tilgang på mannskaper og utstyr. Ringeriks-Kraft har satt av midler til fornying av nettet i sine planer. Ringeriks-Kraft vil bygge på organisasjonen til Øvre Eiker og ta vare på lokalkunnskap om nettets oppbygging. Utover nettselskapets egne ressurser blir Ringeriks-Krafts Entreprenørorganisasjon benyttet når det oppstår feil. Dette betyr at man disponerer over 100 godt skolerte montørressurser.

I dagens reguleringsregime legges det klare føringer for at det er lønnsomt for nettselskapene å holde infrastrukturen vedlike. Det betyr at det ikke er rasjonelt for en ny eier å bygge ned den lokale beredskapen eller leveringskvaliteten.

2.4 Blir sponsorinntektene som Øvre Eiker Energi har bidratt med lokalt borte?

I budet fra Ringeriks-Kraft har de understreket at det er viktig for dem med lokal tilstedeværelse. Å bidra til det lokale idretts- og kulturlivet på samme måte som Øvre Eiker Energi gjør i dag, er en naturlig del av den lokale forankringen. Allerede i dag har Ringeriks-Kraft som policy å sponse lokalt der de er til stede, og har sponsorobjekter både i Ringerike og Hole, men også i Hadeland og Hvittingfoss. Det er sånn sett ingen grunn til at sponsingen av den lokale idretten skal bli mindre dersom Ringeriks-Kraft kjøper Øvre Eiker Energi.

2.5 Er det slik at innbyggerne i Øvre Eiker må betale kjøpesummen over tid?

Kostnadene for et oppkjøp av Øvre Eiker Energi vil ikke betales av innbyggere og næringsliv. Nettselskaper har strenge reguleringer fra myndighetene på hvor store inntekter de kan ha, og

det er basert på hvor mye de investerer i nettet, hvor effektivt nettet blir driftet og hvor mye som overføres. Siden nettselskaper er monopolvirksomhet som må forholde seg nøytrale, er det ikke mulig å føre kostnader for et oppkjøp over på kundene. Strømmarkedet er åpent i Norge, og det er fritt for hver enkelt kunde å velge strømleverandør. Derfor er det ikke aktuelt å øke strømprisene, da det hadde gjort strømselskapet lite attraktivt i markedet. Det samme gjelder for fibervirksomheten.

Et salg av Øvre Eiker Energi vil mer trolig kunne effektivisere driften, og dermed gi lavere kostnader enn hva man ellers ville hatt.

2.6 Vil Ringeriks-Kraft videreutvikle virksomheten i Øvre Eiker Energi?

Når det gjelder Øvre Eiker Nett AS, vil en av målsetningene være å skape verdier for kundene av blant annet gjennom lavere nettleie som følge av effektivisering og utjevning av nettleien ved en integrasjon mellom Øvre Eiker Nett AS og Ringeriks-Kraft Nett AS, og tilførsel av finansielle midler for å gjøre investeringer i nettet i Øvre Eiker. Ringeriks-Kraft vil søke å beholde og videreutvikle den kompetanse som finnes i Øvre Eiker Nett AS, og satse på desentrale enheter nær kundene med lokale planer. Ringeriks-Kraft AS vil videre legge til rette for at Øvre Eiker kommune også i framtida nominerer styremedlem til Øvre Eiker Nett AS eller et sammenslått nettselskap.

Innen omsetning av kraft vil kjøper bygge videre på den sterke markedsposisjonen som Øvre Eiker Strøm AS har bygget opp. Satsingen på omsetning av kraft i Øvre Eiker vil som utgangspunkt legges under Valdres Energi Strøm AS og hovedmerkevaren «Kraftriket», og kjøper ønsker å videreutvikle dagens drift gjennom lokalt ansatte medarbeidere, lokal merkevare og lokal markedskunnskap.

Ringeriks-Kraft AS ønsker å ivareta bruk av varemerket Øvre Eiker på nettvirksomheten og kraftsalgsvirksomheten i Øvre Eiker.

Ringeriks-Kraft AS vil fusjonere inn egen fiber i Øvre Eiker Fibernett AS, og videreutvikle Øvre Eiker Fibernett AS som sin satsing innen fibervirksomhet og eventuelt mot sluttbruker-markedet. Fibersatsingen skal bygge på organisasjonen i Øvre Eiker Fibernett AS og den kompetanse som ligger i Selskapet og hos de ansatte. Ringeriks-Kraft AS er positiv til å diskutere videre strukturendringer, dersom det er hensiktsmessig for utvikling av virksomheten.

Når det gjelder kraftverkene, er Ringeriks-Kraft selvstendig opptatt av å vedlikeholde og utvikle sine kraftverk på en god måte. Dette vil også gjelde for kraftverkene i Øvre Eiker Energi.

2.7 Hva er Ringeriks-Krafts finansielle evne?

Ringeriks-Kraft har avtale med banken om finansiering av kjøpet og har en sunn og sterk økonomi. Ringeriks-Kraft tjener kr 50 mill i året, har en egenkapital på kr 520 mill. Balansen er god og gir selskapet økonomiske muskler til planlagte investeringsaktiviteter på mellom kr 70 og kr 100 mill årlig, og i tillegg nedbetales lånene.

I prognosene er det forutsatt kr 15 mill i årlige investeringer i Øvre Eiker, noe som vurderes som nødvendig for å holde anleggene vedlike.

Dessuten har Ringeriks-Kraft KLP inne på eiersiden, noe som sikrer Ringeriks-Krafts finansielle kapasitet.

2.8 Vil varemerket Øvre Eiker og navnet Øvre Eiker Energi forsvinne?

Ringeriks-Kraft planlegger å ivareta bruk av varemerket «Øvre Eiker» på nettvirksomheten og kraftsalgsvirksomheten i Øvre Eiker.

2.9 Vil lokalkontoret i Øvre Eiker bli lagt ned?

Ringeriks-Kraft vil videreføre og utvikle lokasjonen i Øvre Eiker med et langsiktig perspektiv, fortrinnsvis fra lokalene i Skotselvveien 29. Ringeriks-Kraft er opptatt av kundenærhet med lokal tilstedeværelse og lokalt ansatte, og legger stor vekt på å være en samfunnsaktør i Øvre Eiker. Ringeriks-Kraft ønsker å inngå ny leieavtale på markedsmessige vilkår med kommunen for videreutvikling av kompetansemiljøet og arbeidsplassene i Øvre Eiker. Ringeriks-Kraft vurderer det som avgjørende å ha både mannskaper og utstyr lokalt til stede for drift, beredskap og investeringer i nettet. Ringeriks-kraft vil innlede dialog med Øvre Eiker kommune for leie av lokaler. Dersom det ikke oppnås enighet med kommunen om leieavtale for Skotselvveien 29, vil Ringeriks-Kraft leie andre egnede lokaler i Øvre Eiker.

Øvre Eiker Fibernett skal ha sitt hovedkontor i Øvre Eiker. Ringeriks-Kraft vil videre søke å plassere andre kompetansemiljø, med tilhørende hovedkontor, i Øvre Eiker.

For Ringeriks-Kraft er det viktig å være til stede for innbyggerne og kundene i Øvre Eiker, med samme besøksadresse og telefonnummer som tidligere.

2.10 Hva skjer med fibersatsingen i Øvre Eiker?

Ringeriks-Kraft vil fusjonere inn egen fiber i Øvre Eiker Fibernett AS, og videreutvikle Øvre Eiker Fibernett AS som sin satsing innen fibervirksomhet og eventuelt også mot sluttbrukermarkedet. Fibersatsingen skal bygge på organisasjonen i Øvre Eiker Fibernett AS og den kompetansen som ligger i Selskapet og hos de ansatte. Ringeriks-Kraft er positiv til å diskutere videre strukturendringer dersom det er hensiktsmessig for utvikling av virksomheten..

3 Kommunens økonomi

3.1 Vil Øvre Eiker kommune få økte kostnader for drift av kommunens egen infrastruktur, gatelys og lignende tjenester etter et salg?

Øvre Eiker Nett har i dag oppdrag for kommunen med å blant annet drifte gatelys. Dette er en tjeneste som Øvre Eiker Nett tar betalt for, og som skal følge markedsmessig prising. Et salg innebærer derfor ingen endringer. Det skal også legges til at den nye energiloven som trer i kraft 1. januar 2021 innebærer at Øvre Eiker Nett ikke vil ha anledning til å utføre konkurranseutsatte tjenester som drift av gatelys, vedlikehold i kraftstasjoner eller arbeid i kommunens infrastruktur, men kan kun jobbe med kraftnettet som er nøye regulert av Norges vassdrags- og energidirektorat.

Kommunen vil ved et salg motta leieinntekter på bygget i Skotselvveien 29 som Øvre Eiker Energi eier i dag. Videre vil den den varslede nedgangen i nettleie ved en sammenslåing av nettområdene redusere kommunens kostnader med ca 1 mill pr år.

3.2 Hvordan påvirker et salg samfunnsregnskapet for Øvre Eier Energi?

Siden det er prioritert av Ringeriks-Kraft å beholde lokale arbeidsplasser, vil samfunnsregnskapet på mange måter være likt som i dag. Skatteinntekter og avgifter til det offentlige og fordeling til ansatte vil være uforandret. Målet til Ringeriks-Kraft er ikke bare å bevare arbeidsplasser, men også over tid vokse lokalt. En vekst vil være med på å styrke samfunnsregnskapet for Øvre Eier Energi.

Videre har Ringeriks-Kraft fokus på å handle varer og tjenester lokalt, og vil fortsatt gi støtte til lokale lag og foreninger.

3.3 Med morgendagens løsninger, som f.eks. smarthusteknologi - er det ikke lurt å sitte i førersetet og ta kontroll over utviklingen selv istedenfor å selge?

Det er mye spennende som skjer med tanke på morgendagens løsninger, og det er absolutt viktig å følge med i tiden her. Ringeriks-Kraft har allerede kommet en bit på vei her, og vil raskt kunne implementere sine løsninger lokalt i Øvre Eier. Derfor kan Øvre Eier komme raskere i gang med morgendagens løsninger enn om man må bygge opp alt fra grunnen selv.

Øvre Eier Energi mangler i dag økonomiske midler til betydelige investeringer i forretningsutvikling.

3.4 Hvorfor vurderer kommunen å selge et selskap som sikrer inntekter til evig tid?

Selv om kraftproduksjon og infrastruktur har blitt sett på som stabile inntektskilder, er det ingen garantier for at det kan fortsette til evig tid. Bransjen byr på flere risikoer, og det vil bli enda viktigere med utvikling for å kunne overleve i framtida. Som en del av et større energikonsern, vil Øvre Eier Energi og Ringeriks-Kraft sammen stå bedre rustet for å takle utfordringer og dermed sikre god drift og sikker levering til sine kunder også i framtida.

Dersom Øvre Eier Nett blir stående alene er det høy sannsynlighet for at effektivitet i driften og avkastning til kommunen som eier, i form av utbytte, vil reduseres sammenliknet med i dag. Med utgangspunkt i estimater fra Adapt Consulting vil avkastningen fra nettselskapet ligge lavere enn avkastningen som kan oppnås ved å sette salgsverdien på sparekonto. Samtidig vil kommunen bære betydelig risiko i et reguleringsregime som legger opp til stadig større og mer effektive selskaper.

Økt risiko og større svingninger innen kraftproduksjon passer også dårlig med en kommunes behov for stabilt og forutsigbart utbytte. Økt produksjonskapasitet på grunn av el-sertifikatordningen og stadig billigere utbygging av vindkraft demper også forventningene til kraftpris i framtida. I kjøpesummen er det lagt til en grunn en økning i kraftpris, og for at selskapet Øvre Eier Energi (kraftproduksjonen) skal generere resultater som tilsvarer 5% årlig avkastning på markedsverdien av selskapet, må kraftprisen fra nå av ligge godt over NVEs høyeste estimat for kraftpris i 2030 (50 øre/kWh +), samtidig som selvkost i kraftproduksjonen må ligge på et lavt nivå uten vesentlige investeringer eller rehabiliteringer. En viktig faktor i dette regnestykket er administrasjonskostnader.

- 3.5 På Paretos årlige energikonferanse 12. januar i år fortalte MK Online at kraftkontraktene i Norden er kraftig underpriset og vil øke med 20 euro/MWh i løpet av 2020-årene. Hvorfor skal ØEK selge ØEE nå, når prognoser viser at prisene vil ta seg opp i årene som kommer?

Det er mange ulike oppfatninger om hvordan kraftprisene vil utvikle seg. Ser vi 10 år tilbake har de svingt mellom 19 og 43 øre/ kWh (årssnitt), og med store svingninger fra år til år.

I tillegg til MK Online er det en rekke aktører som har forskjellig syn på framtidige kraftpriser. For eksempel mener StormGeo at prisene blir vesentlig lavere enn det MK Online legger til grunn.

Til grunn for Ringeriks-Krafts tilbud ligger det en kraftprisbane som ligger over dagens registrerte markedspriser, det vil si at en forventning om oppgang er innbakt allerede. Hvor mye er ikke offentlig, da dette er konkurransesensitivt.

Dette innebærer at det er en mulig oppside og en nedside både ved å selge og ikke å selge.

- 3.6 Aksjefond, selv med lav risiko, går jo opp og ned. Hvordan kan noen være så sikre på at det gir bedre avkastning enn utbytte fra Øvre Eiker Energi?

Det er ingen som kan spå inn i framtida, og hvordan politikerne i Øvre Eiker kommune ønsker å forvalte en kjøpesum fra et eventuelt salg må de selv ta stilling til.

Et salg av aksjene i Øvre Eiker Energi vil imidlertid gjøre at kommunen kan ha tilgang til kontante midler dersom det er behov for det, og at politikerne selv kan velge en risikoprofil på forvaltningen av midlene som passer godt med kommunens behov. På bakgrunn av størrelsen på budet fra Ringeriks-Kraft, vurderinger rundt framtidig utvikling fra Adapt Consulting og beregninger fra DHT Corporate Services, synes det som om en tilnærmet risikofri plassering av kjøpesummen vil gi en høyere avkastning enn det utbyttet konsernet kan forventes å generere på egenhånd.

4 De ansatte

- 4.1 Vil kjøpet medføre oppsigelser eller nedbemanning?

Transaksjonen fører ikke til at ansatte i konsernet vil bli sagt opp som følge av denne.

De ansatte i Øvre Eiker Energi-konsernet tar med sin ansiennitet til Ringeriks-Kraft. Dette medfører at ansatte i Ringeriks-Kraft ikke får forrang ved omplassering/nye stillinger m.m. i forhold til ansatte i Øvre Eiker Energi-konsernet.

- 4.2 Vil kompetanse og videreutvikling for de ansatte bli ivaretatt?

En viktig målsetning for Ringeriks-Kraft er å etablere kompetansemiljøer med interessante og trygge arbeidsplasser, og legge til rette for at de ansatte får roller som er relevante, kompetansebyggende og utviklende.

Ved eventuell framtidig integrering av Øvre Eiker Energi-konsernets ansatte i Ringeriks-Kraft, vil de ansatte primært bli innplassert til stillinger med tilnærmet samme oppgaver, roller og ansvar som det de har i dag, og etter en fornuftig og god prosess som skal ivareta den enkelte.

Innplassering skal sikre den enkelte ansattes videre kompetanseutvikling.

Det vil bli gjennomført en forventningssamtale med alle medarbeidere i Øvre Eiker Energi-konsernet før innplassering.

4.3 Vil kjøpet medføre endrede arbeidsvilkår?

Pensjonsordningen for ansatte over 55 år i Øvre Eiker Energi-konsernet vil bli videreført slik den er i dag. Arbeidsmiljølovens regler vil alltid bli fulgt ved eventuelle endringer.

Ansatte over 55 år som i dag jobber i Øvre Eiker Nett AS skal forbli ansatt i Øvre Eiker Nett AS dersom de ønsker dette.

Ved en eventuell framtidig integrering av Øvre Eiker Nett AS' virksomhet i Ringeriks-Krafts konsernselskaper – helt eller delvis – skal ansatte overføres til Ringeriks-Kraft sitt nettselskap med arbeidssted Øvre Eiker.